
O víkendu pořádá PedF UK konferenci o výchově a vzdělávání

O víkendu pořádá PedF UK konferenci o výchově a vzdělávání

V neděli, 30. října bude zahájena v aule Karolina konference o inkluzivní a kognitivní edukaci, která se koná pod záštitou rektora Univerzity Karlovy, Prof. Ing. Ivana Wilhelma, CSc. Sjedou se na ni psychologičtí a pedagogičtí odborníci z 16 zemí Evropy, z USA, z Chile a z Izraele. Již tento výčet naznačuje, že půjde o významnou událost.

Jak naznačuje její anglický název Inclusive and Cognitive Learning Enhancement in Schools, půjde při jednání této konference o problém společného vzdělávání všech dětí. *Inkluze*, znamená zahrnutí, na rozdíl od u nás známějšího termínu integrace, který vyjadřuje, že dítě je zapojeno do výuky, rozumí se se zvláštními opatřeními, jako je individuální učební plán, jeho osobní asistent podobně. Inkluzivní edukace je celosvětové hnutí založené na myšlence, že každému dítěti, ať je jakákoli úroveň jeho obtíží, by se mělo dostat individuálně přizpůsobené edukace společně se schopnějšími vrstevníky. Je to pro každého z nich nejlepší místo, kde se setkává s běžným životem i jeho nároky. Kromě toho se ukazuje, jak je důležité ze sociálního, psychologického i emocionálního hlediska, když děti bez výrazných obtíží, nebo i děti nadané, vyrůstají vedle těch, jejichž životní podmínky jsou ztíženy. Zvláště v bývalých komunistických zemích se ukazuje, jak izolace postižených, nemocných i umírajících vytvořila sociální a psychologické zábrany mezi jednotlivými skupinami. Mladá generace by měla mít možnost tyto bariéry odstranit, což se nejlépe podaří, když již ve škole budou vyrůstat všechny děti pohromadě.

K tomu je zapotřebí vytvořit takové podmínky ve škole a především rozvinout takové způsoby práce, aby ze společného vzdělávání měly užitek všechny děti. Proto se konference zabývá i *kognitivní* edukací. Kognitivní psychologie, zaměřená na rozvoj funkcí poznání se prosadila v 80. letech minulého století. Umožňuje, aby se věnovala náležitá pozornost požadovaným strukturálním změnám ve funkčních možnostech žáků. Velmi jednoduše řečeno, aby se žáci naučili dovednostem, jak se mají učit, jak vědomě plánovat svou práci, jak vytvářet strategie a měnit je, když již nevyhovují.

Inkluzivní a kognitivní edukace vyžaduje novou organizaci práce ve školách, změnu postojů učitelů, rodičů i celého prostředí a především výcvik učitelů, aby získali metodologii a dovednosti rozvíjet mentální schopnosti všech dětí.

Jsme velmi rádi a vážíme si toho, že mezi řečníky budou lidé, jejichž teoretické i metodologické postupy se prosadily v celosvětovém kontextu. Na prvním místě je nutné zmínit teorii Zprostředkovaného učení a program Instrumentálního obohacení prof. Reuvena Feuersteina, který bude během zahájení konference vyznamenán stříbrnou medailí Univerzity Karlovy. Jeho institut v Jeruzalémě spravuje více než 70 autorizovaných výukových center po celém světě. V roce 2000 bylo akreditováno jedno z nich i při Univerzitě Karlově. Metodou Instrumentálního obohacení pracují psychologové, speciální pedagogové a učitelé převážně ve speciálních zařízeních nebo pedagogicko-psychologických poradnách. Na konferenci je zařazen referát učitelů 1. soukromého gymnázia v Bratislavě, kteří s úspěchem zařadili tento program do výuky svých žáků kvartánů.

Ráda bych upozornila i na další vynikající odborníky, prof. Sue Buckley, která se věnuje dětem s Downovým syndromem a speciální výukou čtení již dvouletých dětí rozvíjí jejich jazykové a ostatní mentální schopnosti. U nás je dosud prakticky neznámá metodologie norského autora Magne Nyborga a jeho Model konceptuálního vyučování. S kooperativním modelem rozvoje inkluze a vývoje metakognice všech žáků nás seznámí Dario Ianes z Itálie. Přínosné budou jistě i nové přístupy v matematice, zaměřené na její pojmové porozumění. Organizací inkluze a rozvojem spolupráce mezi učiteli v Británii se bude zabývat vystoupení Marka Vaughana. To jsou jen některé příspěvky z pléna, jejichž úplný výčet by se do tohoto příspěvku nevešel. Všechny ale vycházejí z přesvědčení, že významným předpokladem kvalitní výchovy a vzdělávání je rozvoj a uplatňování kognitivní edukace.

Doc. PhDr. Věra Pokorná, CSc., Katedra pedagogické a školní psychologie, PedF UK